

OBKOLJENA ARMADA Ob koncu tedna... OSVOBOJENA

Ameriške padalne čete so včeraj zavzele velevažni most čez Reno pri Nijmegenu, ki je ostal nepoškodovan, angleški tanki pa so vozili čez in skozi sovražne vrste, ki varujejo industrijske kraje v dolini Ruhra. Berlinski radio naznanja, da so se Angleži, ki so prišli čez most, združili s prvo angleško zračno divizijo, ki je bila zajeta okoli Arnhe-
hema.

Ameriške padalne čete so pridrile na most in so naglo odstranile razstreljive priprave, s katerimi so Nemci nameravali razstreliti most, ob istem času pa je druga angleška armada prišla od juga in vdarila čez most.

Kako so Amerikanci prišli na soverni breg Rene, ni znano, toda rešili so zavezniške morbitnega poraza.

Bitka se je sedaj obrnila proti Arnhemu, kakih 8 milj severno od mosta, kjer padalni oddelki navzile hudim sovražnim napadom drže nek most čez Neder Reno, ki je veča velike delte. Zavezniški imajo sedaj prekoračiti samo še Ijssel reko, da pridejo v severne ravnine Nemčije, na severnem koncu Siegfriedove črte pri Cleve.

Izguba velikega mostu pomeni za Nemce hud vdarec. Most je zgrajen iz cementa 600 čevljev nad Reno, ki je na tem kraju poldrugo miljo dolga, zelo globoka in deroča.

Nemci se na celi fronti sedito branijo proti prvi in tretji ameriški armadi in so zadnjih 24 ur izgubili 134 tankov v Siegfriedovi črti. Prva ameriška armada čisti zadnje Nemce iz Stolberga, šest milj vzhodno od Aachena in zavzeli so Geilenkirchen, ki leži v Siegfriedovi črti.

V Luksenburgu so Nemci silno napadli pri Diekirchu, toda so bili odbiti z velikimi izgubami.

Tretja ameriška armada je poslala še več tankov čez Mozelo in Meurth ter potiska Nemce proti vzhodju Vogezev ter je zavzela Luneville, 15 milj jugovzhodno od Nancyja.

Nemci se krčevito drže velike trdnjave Metz, severno od Nancyja, navzile temu, da jim preti nevarnost, da Amerikanci mesto obkolijo. Okoli mesta so v teku najljubejši boji s tanki in artilerijo.

V bojih za most pri Nijmegenu so se bili hudi zračni boji, tekom katerih je bilo izstreljenih 20 nemških napadalnih aeroplanov, Amerikanci pa so izgubili štiri.

Poljski padalci so se spustili na tla nekje na Holandskem in najbrže v bližini Arnhe-
ma, da pomagajo osvoboditi zračno armado, ki je bila obkoljena in se je morala 72 ur boriti proti nemškimi tankom in infanteriji.

Poljaki so tudi očistili ustje Schelde, tako da se bodo mogli zavezniški posluževati velikega pristanišča Antwerpena.

Glavni stan generala Eisenhowerja naznanja, da so zavezniške armade v Franciji napredovale mesec naprej po namer-
ah

Nadalje vojno poročilo o bitkah v Evropi, je na 3. strani.

Rusi pode Nemce na Estonskem

Rusi, ki v Estonski napredujejo povprečno eno miljo na uro, so včeraj napredovali 26 milj in so se približali glavnemu mestu Estonske Tallinnu na 48 milj. — Rusi so zavzeli Kadrino, vzhodno od Tallinna na Lje-
ningrad—Tallinn železnici.

Leningradska armada maršala Leonida A. Govorova je razbila nemške utrbe in navzile močnemu sovražnemu odporu prodirajo proti estonskemu glavnemu mestu. Govorove čete, ki prodirajo zapadno od Narve, so se združile s četami, ki prihajajo od zapadnega obrežja Pejpuškega jezera. Obe armadi sta v 24 urah osvobodili nad 300 mest, trgov in vasi ter očistili 30 milj dolgi koridor med Finskim zalivom in Pejpuškim jezerom. Med zavzetimi mesti je tudi veliko železniško križišče Rakvere, 56 milj vzhodno od Tallinna.

V zadnjih šestih dneh so štiri močnejše ruske armade osvobodile nad 5200 mest, trgov in vasi. Usoda 200.000 nemških vojakov v baltskih državah se zaključuje.

RAZDELITEV ZEMLJIŠČ POLJSKIH KVIZLINGOV

Iz Moskve prihaja razveseljiva vest, da je tamošnji Poljski Odbor za Narodno Osvobodjenje ravnokar izdal odredbo, glasom katere se bodo razdelila vsa zemljišča, ki so bila last Nemcev in poljskih kvizlingov ali izdajalcev, in ki merijo več, kakor 125 akrov, med rodoljubne poljske kmetovalce, kateri to zemljo v resnici obdelujejo.

Omenjena odredba, katero je odobrila "Krajova Rada Narodova", oziroma zgoraj omenjeni odbor, naznanja, da se bodo omenjena velika zemljišča, ki so last "zlahčičev" in Nemcev, razdelila med narod do 20. decembra 1944. Odredba je bila objavljena v poljskem časopisu v Sovjetski Rusiji, kakor tudi v sovjetskem listu "Krasnaja Zvezda".

Zemljišča bodo razdeljena med prave in istinite poljedelce tako, da bodo dobili vsaki po 12 akrov veliko zemljišče, oziroma 12 naknadnih akrov, kateri bodo vključeni kot njegova last, ako je sedanje njegovo posestviče tako majhno, da se dotični kmet in njegova družina ne morejo udobno preživljati.

Med vlado in kmetovalci bodo sklenjene takozvane kupne pogodbe, in kupnina bude vedno znašala vrednost prvotne ga pridełka na novem zemljišču. Kmetje, ki že imajo mala posestva, bodo za svoja naknadna zemljišča lahko plačali

Več sto ruskih topov obstreljuje Rigo, glavno mesto Letške. Tretja baltska armada generala Ivana I. Maslenikova prodira proti severu proti Baltiku in skuša presekat nemško armado na dvoje.

Na južnem koncu fronte na Poljskem je rdeča armada zavzela Duklo, ki varuje prelaz Dukla, ki pelje v Čehoslovaško.

Na Rumunskem je druga ukrajinska armada maršala Rodiona I. Malinovskega skupno z Rumunci zavzela nad 100 mest, trgov in vasi. Njegove čete prodirajo s podporo ruskih, ameriških in angleških bombnikov.

Berlin poroča, da je rdeča armada zopet pričela novo ofenzivo proti Vzhodni Prusiji. Ravno tako naznanja Berlin, da so Rusi prekoračili Vislo iz Prage v Varšavo.

vladi omenjeno kupnino tekom prvih desetih let, ko postanejo posestva kvizlingov njihova last. Oni poljedelci, ki pa dose-
daj niso bili lastniki zemljišč, bodo nakupnino dvanajstih akrov odplačevali tekom prihodnjih dvajsetih let.

Država bude postala tudi lastnica posebnih zemljišč kvizlingov, in na tih zemljiščih bude vlada zgradila poljedelske šole in preizkuševalne kmetije.

Tudi v Litvinski republiki je glavni svet nedavno izdal jednake odredbe glede zemljišč, ki so last raznih bogatih kvizlingov. V Litvinski bodo na omenjeni način razdelili 1.000.000 akrov med 75.000 kmetov, katerih vsaki bude dobil od 25 do 40 akrov veliko zemljišče.

Vlada svobodne Poljske bude tudi dala kmetom dolgoletni kredit za nabavo živine in mlekarških modernih naprav. Ta kredit, oziroma posojilo bude svobodni poljedelci odplačevali v malih letnih obrokih.

RIMSKI MESAR, OBDOJEN NA SMRT

Načelnik policije v Rimu začasa n e m š k e okupacije je bila obsojen na smrt; njegov tajnik pa na 30 let zapora.

Italijansko visoko sodišče, ki sodi vojne zločince, je izreklo prvo razsodbo in obsodilo na smrt Pietro Carusa, ki je bil policijski načelnik v Rimu v času nemške okupacije, ker je Nemeem izročil več sto talcev, ki so bili vstreljeni. Mnogo Italijanov pa je tudi poslal na prisilno delo v Nemčijo.

Njegov tajnik, 26 let stari Roberto Occhetto je bil obsojen na 30 let zapora.

Caruso je pričel jokati, ko je devet sodnikov izreklo smrtno obsodbo.

Po italijanskem zakonu bo Caruso vstreljen v hrbet in smrtna obsodba je bila že najbrže izvršena. Proti obsodbi ni dovoljena nobena pritožba.

Caruso je bil obdojen, da se je postavil v službo Mussolinijevi fašistični vladi 8. septembra 1943 in je pomagal Nemeem. Nemeem je izročil 50 talcev, ki so bili vstreljeni v Argentini votlini. Nemei so talce zahtevali za ubitih 32 Nemecev v Rimu. Poleg tega je Caruso poslal mnogo Italijanov na prisilno delo v Nemčijo, je dovolil, da so Italijani obiskovali sabotažno šolo na Holandskem in je oskrnil baziliko sv. Pavla s tem, da je dovolil, da so bili prijetei nasprotniki fašizma, ki so se zatekli v cerkev.

Zavezniški zablokirali Kreto

Zavezniški so z aeroplani in bojnimi ladjami popolnoma zablokirali Kreto, na kateri je zajeta močna nemška armada, da ne more pobegniti. Angleži so dobili popolno oblast nad Egejskim morjem in nemške posadke na egejskih otokih so popolnoma odrezane.

Nemci so Kreto zavzeli 31. maja, 1941 s tem, da so armado spustili na otok z letali. V nedeljo so bojne ladje obstreljevale otok in uničenih je bilo 52 nemških Junkerjevih transportnih aeroplanov.

Pristanišče Brest skoro popolnoma porušeno

Kot je že bilo poročano, so zavezniški v sredo zavzeli Brest, veliko francosko pristanišče. Mesto je bilo tekom 40 dni obleganja skoro popolnoma porušeno. Nekateri prebivalci se vračajo in peljejo s seboj najpotrebnejše stvari.

General Hermann Rameke, poveljnik padalnih čet, ki so branile Brest, je predajo prepustil svojim podložnim častnikom. Ujetniki so povedali, da ga več dni niso videli. Pravijo, da je najbrže pobegnil s podmornico ali aeroplanom. Nek vojak je rekel: "Mogoče je že v Južni Afriki — pa to nam nič mar."

Brest je padel ob 3 popoldne po 24 ur strahovitega bombardiranja zadnji dan. Vojaki in mornarji so pričeli prihajati iz slovitih skrivališč za podmorn-

HITLERJEVA VOJSKA

Kot poroča vojni poročevalec W. C. Heinz, ki je z ameriško prvo armado v Nemčiji, so med vjetimi nemškimi vojaki stari po 50 in celo 65 let. Do pred kratkim so še živeli na svojih domovih, toda v skrajni sili jih je poklical Hitler, da gredo braniti domovino in so bili po komaj treh tednih v vojaški suknji vjeti okoli Aachena in Stolberga.

Ti ujetniki se nahajajo v nekem hlevu nedaleč od fronte. Navadno sedijo na slami, naslonjeni ob zid. Pod svojim poveljstvom jih ima Lieut. Arnold Albrecht iz Sa. Joseph. Mich. In če jih izprašuje, mu radi odgovarjajo.

Ti moške so bili poklicani pod orožje pred tremi tedni in so bili poslani v Kolin. Oblekli so jih v različne uniforme, nekatere še iz prve svetovne vojne in so bili poslani na fronto, ne da bi bili izvežebani, kako streljati s puško.

Odkar so zapustili svoje domove, jim ni bilo dovoljeno pisati svojim domačim. Sami pravijo, da naciji ne marajo, da bi njihovi domači vedeli, da so bili potegnjeni v armo in vedno izprašujejo, kdaj jim bodo Amerikanci dovolili pisati domov.

Eden med njimi, ki je bil star 61 let, je bil pri sanitejih v prvi svetovni vojni. Ko je bil vstaknjen v vojaško suknjo, mu niso dali nobene izkaznice; imel pa je še izkaznico iz prve vojne in so mu rekli, naj jo rabi.

Drugi je bil 55 let star mesar iz Dortmundu in je bil pri letalcih v prvi vojni. Ker ga bole noge, nosi suknjene čevlje, ker težkih vojaških čevljev ne more nositi. Tam je tudi 55 let stari bivši uradnik iz Muenstra, njegov 19 let stari sin pa je pri mornarici, pa o njem že ni slišal nad eno leto. Obut je v dva različna škornja, ker para niso imeli.

"Zadnja dva tedna smo hodili po 30 do 40 kilometrov na dan," je rekel. "In to je preveč za nas starejše, pa še nositi 40 funtov težko tornistro, kajti naše noge niso več dobre."

Ta mož pravi, da na eno oko sploh ne vidi, ker je bil ranjen v prvi vojni; poleg tega pa ima še slab želodec. Rekel je, da je bil z 28 drugimi vzet k vojakom blizu Monakovega, da pa jih je sedaj še samo pet.

"Nikdo ne bi mogel verjeti, da bomo še kdaj vojaki," je rekel.

In ko je to rekel, se je zasmejal. In v resnici se mora vsakdo smejati, kadar pogleda te Hitlerjeve vojake.

Predsednik imenoval 6 poslanikov

Da predsednik Roosevelt pričakuje, da bo vojna kmalu končana, je razvidno iz tega, da je imenoval šest poslanikov za dežele, katere je nemška armada osvojila od leta 1939 dalje.

Ti poslaniki so: Richard C. Patterson iz New Yorka za Jugoslavijo.

Arthur Bliss Lane iz New Yorka za poljsko vlado v Londonu.

Chrales Sawyer iz Ohia za Belgijo in Luksenburg.

Stanley K. Hohnbeck za Holandsko.

nice. Strehe teh skrivališč so iz cementa in debele po 15 čevljev. Ena streha je bila preluknjana in nek nemški vojak je rekel, da je bila zadeta tekom angleškega zračnega napada v juniju.

Ob treh popoldne je prišel iz svojega skrivališča najvišji nemški častnik polkovnik Erich Pietzonka in je ameriškemu polkovniku izročil svoj revolver. Proti večeru so našli 8500 nemških ujetnikov; odkar pa je bil Brest oblegan, je bilo vjetih 35.000 Nemecev.

Radijsko poročilo pravi, da je bil general Rameke včeraj vjet na Crozon otoku.

Meštrovij izgubil mesto

Hrvaška kvizlinska vlada je s čiščenjem posegla tudi v naučne in vzgojevalne zavode in je odslovila svetovno znanega kiparja Ivana Meštrovicia in profesorja Kljajkovića. Meštrovic je bil predsednik umetniške akademije v Zagrebu, Kljajković pa je bil ravnatelj.

Lighgow Osborne iz New Yorka za Norveško. Iz tega imenovanja se more sklepati, da je washingtonska vlada mnenja, da bodo zasedene dežele kmalu osvobodene in bodo poslaniški takoj poslani v njihove prestošice.

Wallace govoril za Roosevelta

Navzile temu, da je bil na demokrat. konvenciji podpredsednik Henry A. Wallace odklonjen kot podpredsedniški kandidat ob strani predsednika Roosevelta, je navzile temu sinoči na velikem zborovanju v Madison Square Garden v New Yorku odločno nastopil za zopetno izvolitev predsednika Roosevelta. V svojem govoru je Wallace rekel, da je predsednik mnogo bolj sposoben za predsednika kot pa bi bil republikanski kandidat Thomas E. Dewey.

Z ozirom na Rooseveltovo sposobnost je Wallace razpravljajal o naslednjih dveh vprašanjih:

1. Kdo more boljše sodelovati s Churchillom, Stalinom in Čankajšekom, da sklenejo trajen, liberalen in demokratični mir, ki bo najbolj zavaroval ameriške interese in ki bo pravilen do vsakega naroda, če je velik ali majhen?

2. Kdo more najbolj zajamčiti, da bo dela dovolj za vsakega in bodo imeli dobre dohodke tudi farmerji, delavci z belimi ovratniki, trgovci in poklicni delavci?

Wallace je rekel, da nima nobenega dvoma o tem, kako bo na ta dva vprašanja odgovoril ameriški narod in da bo odgovoril s tem, da bo za svojega bodočega predsednika zopet izvolil Roosevelta.

Podpredsednik je rekel, da pod vlado predsednika Roosevelta ne more nikdar priti do Hooverjeve depresije. Napadal je izolacioniste in rekel, da je Dewey izolacionist ravno tako, kot sta bila Harding in Hoover.

Wallace je tudi rekel, da je Dewey v svojih kampanjskih govorih pokazal, da si je mnogo stvari o vnanji politiki izposodil od Roosevelta.

"Glas je Rooseveltov glas," je rekel Wallace, "roke pa so Hooverjeve roke." Dalje je rekel Wallace, da bo Dewey govoril to, kar mu bo narekoval ali pa napisal njegov prijatelj odvetnik John Foster Dulles.

Vsi govorniki so povdarjali, da edino Roosevelt more deželo voditi do končne zmage in do trajnega mira.

OSTANITE NA SVOJEM DELU

Zmaga je blizu, toda vojne še ni konec. — Aeroplani in ladje, topovi in municija in vse drugo, kar napravlja našo vojno proti nacizmu uspešno, je še vedno potrebno v velikih množinah za končni udarec. Ameriški delavci, naj so tukaj rojeni ali tujega pokolenja, katerim bo prišel velik del priznanja za zmago, ne smejo pustiti svojega dela. — Ostanite pri svojem delu! — Napravite zmago gotovo!

Office of War Information

Nasha dolžnost je, da podpiramo osvobodilne armade s tem, da kupimo Vojne Bonde do naše skrajne zmožnosti.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenc Publishing Company, (A Corporation)
Frank Baker, President; Ignace Hudec, Treasurer; Joseph Lapaha, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
218 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

KA OBLO LETO VELJA LIST ZA EDROUENE DRZAVE IN KANADJO
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA CESTET LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenim sobot, nedelj in praznikov.
"GLAS NARODA", 218 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1242

Prvi Partizani

Le malo zgodovinarjev je pri nas, ki so v svojih spisih objavili javili ustanovitev prve partizanske vojske tekom državljanske vojne v Združenih državah, katero je ustanovil John Singleton Mosby, oziroma ameriški Tito in vodja naših južnih gerilev tekom državljanske vojne, oziroma vojne med našim severom in jugom. Toda sourednik lista "The Wall Street Journal" v New Yorku, Virgil Carrington Jones, je ravnokar objavil životopis ustanovitelje prve partizanske vojske, Mosbyja, in sicer v knjigi pod imenom "A Great Confederate Guerilla", katero je založila vseučilišče države North Carolina, oziroma "University of North Carolina."

Iz te knjige posnamemo, da imenovani Mosby ni postal slaven radi svoje vojaške zmožnosti, ampak pa radi tega, ker je bil med prvimi vodji in poveljniki ameriških partizanov, čegar konjeniki so neprestano in tudi uspešno napadali in nadlegovali upadnike iz našega severa in čestokrat dosegli velike uspehe, dasiravno so delovali le z majhnimi četami, ki so včasih štete komaj po dvanajst do osemdeset konjenikov. Med vsemi vodji ameriških partizanov, je bil Mosby najpredrznjši, ki je celo deloval takorekoč "pod nosom" naše zvezine vlade v Washingtonu.

Kot vodja konjice Mosby ni nikdar dosegel tolikih uspehov, kakor drugi njegovi sovrstniki, oziroma Stuart, Forrest, Wheeler in Morgan. Toda Mosby je kregač vse ostale vodje konfederacije s svojo zvitostjo, tako, da je s svojimi partizani uspešno deloval sredi zvezinega ozemlja, oziroma med zvezino vojsko. Ker je deloval tako blizu zvezinega glavnega mesta, je povsem naravno, da je tedanje naše časopisje mnogo o njem pisalo, kajti on je neprestano nadlegoval Phil Sheridan. Njegovi drzni konjeniki so se vedno nepričakovano pojavili sredi severne vojske in potem, ko so izvršili svojo nalogo, izginiili brez vsakega sledu.

Mosby je bil takorekoč rojen partizan, ki se je vedno boril proti številnejšemu sovražniku, vedno izvršil svoj namen in vedno začasno neznan kam izginiil, vsled česar je ves naš jug z njim sočustvoval. To sočustvovanje je bilo tako veliko, da je celo mnogo vojakov, ki so služili v vojski konfederacije, ušlo in se pridružilo njegovim partizanom, zlasti v državi Virginiji.

Njegovo moštvo je bilo oboroženo vedno z orožjem, katero so dvezli svojim mrtvim ali pa vjetim sovražnikom. Napadali so tudi zvezine vojaške vozove, ki so bili napolnjeni z vojninimi potrebščinami, in sicer na ta način, da so tekom noči nepričakovano prijezdili k temu ali onemu vojaškemu taboru, pričeli streljati na vse strani, — in odpeljali one vozove, katerih so vsled izbornone in nevidlivega prejšnjega opazovanja vedeli, kaj je v njih. Predno so izvršili tak napad, so vedno skrbeli za to, da so bile zveze med rednimi četami severne vojske popolnoma razdejane. Čestokrat so tudi vjeli kakega severnega poveljnika, ko je rano zjutraj še mirno spal v svojem šotoru. Potem so se razkropili — vsak v svojo stran — in se zopet sešli v drugih pokrajinah, kjer so delali nekaj časa na farmah kot miroljubni poljedelci . . .

Nekot so vojniki severne vojske vjeli šest Mosbyjevih partizanov, katere je general George A. Custer takoj dal obesiti.

Toda takoj na to je dal Mosby obesiti šest Custerjevih konjenikov, in potem je obojestransko obešanje za vedno prestalo in z vjetimi partizani se je od tedaj nadalje z njimi ravnalo, kot z rednimi jtniki vojske konfederacije, ne pa tako, kakor ravnajo nemški barbari z vjetimi partizani tekom sedanje svetovne vojne.

Ko je bila državljanska vojna končana, je Mosbyjev prejšnji nasprotnik, predsednik Grant, storil mnogo vslug nekdanjemu vodji partizanov, tako da je njegov vpliv neprestano napredoval. V političnem pogledu je Mosby ostal vedno tako neodvisen, kakor tekom državljanske vojne in v Virginiji je celo deloval v prid republikanske stranke, kajti njegova iskrena želja je bila, da se stare rane med jugom in severom zace- lijo. Umrl je leta 1916.

IZ SLOVENSKE ZGODOVINE

Med najvažnejše dogodke slovenske zgodovine moramo pristiiti pojave, pri katerih so nastopili kmetje, ali kar je skoraj isto, Slovenci, ko so se skušali z lastno močjo dvigniti na višjo socialno stopnjo do boljšega in človeka vrednejšega življenja. Taki poskusi, ki bi omogočili tudi odločilnejši vpliv v političnem pogledu, so bili veliki kmetjski upori v 16. stoletju. Ti upori so v pravem pomenu besede slovenska zgodovina. In če bi uspeli, bi najbrž ne bilo treba čakati na leta 1914 do 1918, ki so nam po dolgih naporih prinesla samostojno jugoslovansko državo.

Za razumevanje vzrokov, ki so prisilili sicer vedno konservativnega kmeta, da je segel po samoohranbi, je potrebno, da vsaj površno spoznamo socialne razmere, v katerih je živela slovenski kmet pred stoletji. Že v prvih stoletjih po naselitvi se tudi pri Slovencih ločijo nesvobodni ljudje od svobodnih in plemičev. Z izginob politične svobode po bavarsko-francoski nadvladbi je število osebno nesvobodnih med Slovenci še naraslo, zlasti pa po ponesečenem uporu Ljudevita Posavskega. Med nesvobodnimi najdemo seveda precejšnje razlike. Na najnižji stopnji so bili pridvorni hlapci in dekle, nekoliko na boljšem so bili podložniki, ki so gospodarjevo zemljo obdelovali v lastnem obratu, za kar so mu morali služiti z dajatvami in delom. Polsvobodni kmetje so bili sicer vezani na zemljo, ki je niso smeli samovoljno zapustiti, toda ni jim bilo treba delati tlake. Polsvobodni in nesvobodni ljudje so se tudi lahko osvobodili, kar je zlasti cerkov po možnosti pospeševala. Dajatev kmetov so bile zapisane v srednjem veku v urbarjih, ki jih poznamo iz 12. stoletja, še več iz 18. stoletja. Iz njih lahko posnamemo, kaj je moral nesvobodni kmet dajati svojemu fevdalnemu gospodu.

Redna dajatev je bil zemljiški davek (latinsko: census, iz česar je nastal znani "činž"), ki je bil prvotno v naravi, od srede 18. stoletja pa že skoraj povsod v denarju. Poleg tega so bili kmetje obvezani do številnih manjših dajatev in služnosti. Zemljiški davek sam ni bil prehud, z drugimi dajatvami pa je znesel že občutno breme. Redno se je pobirala desetina, deseti del poljskih pridelkov. Tretja redna dajatev je bila tlaka ali robota. Osebnata tlaka je bila na Slovenskem v 13. stoletju po večini že odpravljena, tako da je tlačan lahko na delo poslal svojega hlapca, ali pa se je odkupil z denarjem. Izredne dajatev so bile ob prevzemu kmetije, ob smrti gospodarja itd. in so bile podobne današnjim prenosnim in dednim taksam.

Vse te dajatev slovenskega kmeta niso prechudo pritiskale, dokler je živel v razmeroma

ugodnem gospodaskem položaju, ki je trajal tja do 14. stoletja. Ker so bile te dajatev natanko izmerjene in zapisane, so zemljiški gospodarji to zapisano "stara pravda" tudi spoštovali. Razmere pa so se spremenile proti koncu srednjega veka. Zlasti v drugi polovici 15. stoletja so se začeli za slovenskega kmeta vedno slabši časi. Kmetije so se drobile, nastajale so kajzarske naselbine, pojavil se je prvi beg v mesta in za vsem tem so nastopile po vsej Evropi, zlasti z odkritjem Amerike, nove gospodarske razmere. Začel se je propad fevdalnih držav. K temu so se pridružili še turški vpadi, zaradi katerih je največ trpel slovenski kmet, ki je moral na eni strani pomagati gospodi pri zidanju utrd, na drugi strani pa je po turškem napadu dobil požgane donacije in uničena polja. Denar je zelo izgubil na vrednosti. V letu 1455 do 1460 je padel kar na eno petnajstino vrednosti, zaradi česar so zemljiški gospodarji hoteli svoje terjatve zvišati — valorizirati. Kmet pa se je držal pisane številne "stare pravde" zapisane v urbarju. Zaradi tega je gospod strogo gledal nato, da so se izpolnjevale tudi vse manjše dajatev in skušal tako dobiti nekaj več. Tudi pri tlaki so se zvečale zahteve gospodarjev. Kmet je postajal nezadovoljen.

Pravo uporno gibanje pa so izzvale šele težke krize v 15. stoletju. Prvi punt ali zvezo so sklenili leta 1478 kmetje iz Ziljske doline na Koroškem. Povod za to je dal ortenburški oskrbnik Čepprav je ta upor žalostno končal, je vrel med kmeti naprej. Tako so se leta 1490 uprli podložniki freijskega škofa v Škofji Loki v Zelezniški in v Selcih, leta 1495 pa podložniki gornjegrajske graščine. Tudi na Dolenjskem in Spodnjem Štajerskem so se ponekod kmetje uprli dajati desetino. Beneška vojna v letu 1508—1518 je zaprla pot trgovini v Furlanijo, kar je še bolj vplivalo na socialne razmere. Leta 1515 je prišlo do nasilnih nastopov na Kočevskem, kjer so tudi kmetje ubili kočevskega graščaka Jurja pl. Thurna in njegovega oskrbnika Stržena. V istem letu so kmetje oplenili še nekaj gradov, vendar tudi gospoda ni držala križem rok. Jurij pl. Herberstein je ukrotil uporne kmete in s tem je bilo uporno gibanje leta 1515 končano. — Kmet je trpel naprej in bil še naprej nezadovoljen. Nevaren zgleđ pa je dala tudi kmečka vojska na Nemškem leta 1525.

Povod za veliki upor slovenskih in hrvaških kmetov je prišel iz Hrvaškega Zagorja in je imel svoj izvor v pravnih sporih med ondotnimi fevdalci. Rodbina Heinigov, ki je imela v posesti Susedgrad in Donja Stupica, je izumrla. Nastala je dolga pravda za

Ž I V I IZVIRI

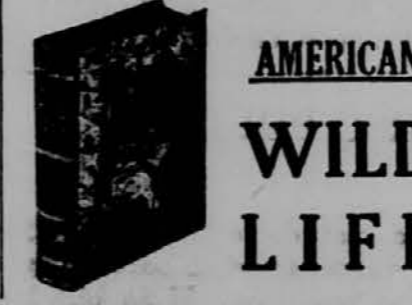
Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

13 poglavij — 413 strani
Lično v platnu vezano.
Cena \$2

KNJIGARNA SLOVENSKA PUBL. COMPANY
216 W. 18th Street
New York 11

dedščino. Polovico te posesti je končno dobil plemič Franc Tah, znan po svoji lahkomnosti in nasilnosti. Oženil se je s sestro slavnega sigetskega junaka Nikole Zrinjskega, svojo hčer pa je dal za ženo takratnemu hrvaškemu banu Petru Erdeliju. Heininkovec so s pomočjo kmetov hoteli Tahija pregnati, kar se jim je deloma tudi posrečilo. Toda Tah je imel dovolj prijateljev in hrvaški sabor je sklenil, da se morajo v bodoče vsi stanovci dvigniti z orožjem bodisi zoper Turke, bodisi zoper upornike. Tah je zopet prevzel ozlast in za kmete, ki so se pritožili, je leta 1567 zaslila posebna komisija, ki je zaslila 508 pri. Toda vse to ni nič pomagalo. Tah je dobil za nagrado celo drugi del posestva v upravo. Ravnal je še slabše s kmeti in bil skrajno brezobziren do kmečkih žena in deklet. Ker je bil Tah tudi lastnik gradu Stattenberg pri Kakolah na Štajerskem, so tudi slovenski kmetje čutili njegovo pest. O božiču leta 1571 so razjareni kmetje v Donji Stubici ubili Tahovega vratarja. Naslednje pomlad pa so se uprli susedgraski podložniki in zasedli grad. Pri teh uporih je bilo ubitih nekaj grajskih (Nadaljevanje na 4. strani.)

V knjigi je natančno popisano življenje posameznih živali, živečih na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro živalstvo, knjigo bral s velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu dosedaj še ni bilo znano.

Prvotno je bilo namenjeno to veliko delo izdati v petih knjigah, toda je slednjie izšla v eni sami knjigi, ki pa pri vsem svojem skrčenju prinaša POPOLNI POPIS ŽIVLJENJA AMERIŠKE DIVJAČINE.

Knjigo bo z užitkom bral levec, ker navaja in popisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so popisane živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter slednjie ribe, ker so v knjigi našteje vse RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VODAH.

Poleg poljudnega popisa in pripovedovanja vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij): 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 778 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opisuje sesavce, ptice, ribe, kače in živali, ki so ravnatoko na suhem kot v vodi doma. — Vezana je v močno platno s stični strani.

V ANGLEŠČINI

Cena \$3.50

KNJIGARNI
Glas Naroda
216 WEST 18th STREET
New York 11, N. Y.
Naročite pri:

RAZGLEDNIK

PODGANE OSTAVLJAJO LADJO NACIJEV

Potom radija se javlja, da je brezuspešna, kajti Madžarska vodja madžarskih naciiev in fašistov, "admiral" Horthy, je sedaj v ruski mednarodni sferi, in kakor se javlja iz Moponudil zaveznikom pogoje predaje in da je v tem pogledu pisмено v zvezi z angleško in ameriško vlado. V tem pogledu postopa toraj ravno tako, kakor srbski, hrvaški in slovenski kvizlingi, kateri bi si rado rešili svoje prazne glave.

Horthy skuša tudi rešiti glave madžarskih "višjih" krogov, kateri s odosedaj sodelovali z naciiji, kakor znani "višji" krogi v Ljubljani. Toda vse njegove obljube in prizadevanja bodo ostala popolnoma

Radio tudi javlja, da so v Belgradu, Zagrebu in Ljubljani tamošnji kvizlingi izredno preplašeni vsled dogodkov v Rimu, kjeh je množica linčala nacijskega somišljenika in kvizlinga, doktorja Donato Carretta.

RUSKI NASLEDNIK BURBANKA

Pred mnogimi leti so naši farmerji v Minnesoti in obeh Dakotah sanjali sanje, da bodo zamogli na svojih nepreglednih pšeničnih poljih pridelati po 60 mesto te po 30 bušljev pšenice na vsakem akru. To je bilo par let pred prvo svetovno vojno, ko so tedanji dijaki naših višjih šol ob počitnicah zaslužili po \$2.50 na dan, ko so v Minnesoti z mlatilnimi stroji mlatali pšenico.

Količina tridesetih bušljev pšeničnega pridelka na vsakem akru je bila skrajnost, in ta skrajnost je pomenjala mnogo dela z oranjem, sejanjem in pospravljanjem pridelka.

Sedaj pa javlja sovjetsko-rusko poljedelsko časopisje o Nikolaju Cieinu, kateremu se je posrečilo vzgojiti nove vrste pšenič, katere se bodo pridelale na vsakem akru tudi po 30 bušljev, ki pa bodo rasla in rodila leto za letom skoraj brez vsakega dela, oziroma brez oranja. Le žetev in pospravljanje pridelka bodo še potrebno.

Nikolaj Ciein je ruski naslednik našega Burbanka, in on prireja jednake čudeže poljedelstva, kakor jih je pri nas prirejal pokojni Burbank. Ciein petnajst let je preskuševal razne vrste ruske pšenice z namenom, da vzgoji pšenico, katera bo rodila brez sejanja dolgo vrsto let in katera bo rodila tudi v največji suši, oziroma v letih, ko le malo dežuje — pšenico, kateri tudi najhujša zima ne škoduje.

Tekom petnajst let neprestanega preizkušavanja v križanju navadne pšenice z različni drugovrstnimi travami, oziroma potem, ko je perizkusil in križal razno pšenice slično rastlinje, oziroma trave in plevel, posrečilo se mu je križati navadno pšenico z takozvano lazečo travo. (Neka vrsta te trave raste tudi v Združenih državah, kjer jej pravimo "erab grass").

ZGLASI NAJ SE MARY LADIČ, živeča nekje v New Yorku in sestra žene Rudolfa Kreševiča, ki bi rad zvedel za njo. Priglasite se naj na Missing Persons Bureau, telefon CANal 6—2000. Extension 248 in naj vpraša za detektiva Mr. Wilsona.

Rojake prosimo, ko pošljete za naročnino, ako je vam le priročno, da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER.

Angleško-Slovenski BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil **Dr. FRANK J. KERN**

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 327 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:
KNJIGARNI "GLASA NARODA"
216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

CITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnatoko tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebšchine. Da ni vojaki zasigurajo redno dobavljanje lista, lahko grede upravnistvu na pomoč, da imajo vedno, če le mogoče, vsaj prejšnje plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravnistvu nepotrebne stroške?

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Iz slovenskih naselbin

DAN MISLI

New York

Ta dan je bil brez vsakega dvoma za nas newyorške Slovence preteklo nedeljo v "Slovenskem Domu" v Brooklynu, in sicer ob priliki obletnice odkritja častne imenske plošče sinov in hčera slovenskih starih, kateri so se odzvali klicu "Strica Sama" in si nadali nalogo in namen, da v vrsti kulturnega in demokratičnega sveta pomagajo uničiti, akoravno je pri tem ogroženo njih dragoceno življenje, najhujšega, najbolj groznega in brezčloveškega sovražnika v zgodovini človeštva — nemški nacizem, v bolj obširnem povedano, nemški narodni socializem, od katerega bi imeli korist samo polnokrvni Nemci in njih agenti drugih narodnosti, kateri bi jim pomagali vklemiti v verige suženstva ves ostali svet.

Prilicno primerna dvorana za newyorško naselbino je bila kaj hitro zasedena prav do vhoda dvorane, v kateri naprotni strani je stala stolnica jako slična malemu altarcu, nad njo pa razsvetelna plošča (delo in dar Mr. Karol Majdiča), na kateri smo lahko šteli preko 300 slovenskih imen, imena sinov in hčera slovenskih starih, med katerimi je dosti tistih, ki so se po prvi svetovni vojni preselili v to zemljo, z namenom, da v potu svojega boraza zajamejo svojim sinovom in hčeram lepše in bolj zagotovljeno življenje, kakor so ga pa sami preživljali v prvem svetovnem pokolu, katerega je s pomočjo mednarodnega profitarstva pozročila ravno ista pošast kakor sedanjega: Pošast, ki je šla v svoji predrznosti tako daleč, da si je celo nadala ime "nadčlovek".

Zdi se mi, da moram tukaj prekiniti pomisleke, ki so me navdajali ob pogledu na to prireditel, ker je skoraj dolžnost, da človek omeni tiste najprve, kateri se žrtvujejo da v nas vstvarjajo nekaj, nekaj, kar nas v tem groznem življenjskem času, v katerem ne navdaja misel, da je človek padel pod stopnjo živali, odvrača od obupa nad poštenim slovenskim življenjem.

Po pozdravnem nagovoru predsednika odbora častne imenske plošče, Mr. K. Majdiča, je prevzel vodstvo programa narodni delavec, Mr. L. Mutz, ki nam je po ganljivem govoru najprvo predstavil brooklynski tamburaški zbor, pod vodstvom Mr. J. Gerjeviča. Ta zbor nam je najprvo zaigral Ameriško himno, in takoj za tem pa jugoslovansko pesem "Na Gorenjskem je letno", in to so tako izvrstno igrali, da so morali na burni nplavz občinstva še nagmakniti "Marjano".

Nastopil je tudi moški pevski zbor "Slovan", ki nam je pod vodstvom Mr. I. Hudea zapel par lepih pesmi, kakor tudi mešani pevski zbor "Domovina", in sicer pod vodstvom opernega peveca Mr. A. Šubela.

Oder so tudi krasile in s svojo pesmijo opajale občinstvo Miss A. Kjepie in Olga Turkovič, ki sta nam zapeli v duetu.

DR. D. S. DIBICH
(Govornik Slovencev)

45 Astor Place
Bible House
(4th Ave & 8th St.)
New York

Nasproti Wanamakerja

Telefon:
V uradu: GRamercy 7-6946
Na domu: CHelsea 3-2316

Uradne ure: Dnevno od 10 — 1
Ob večerih 5 — 7

Zapela nam je par domačih in eno v angleščini naša priljubljena narodna delavka Miss Josephina Peshel, ki se ob takih prilikah kaj rada žrtvuje.

Najbolj ganljiv prizor, rekli bi trenotek, je pa bil med vsem tem, ko je voditelj prireditve, Mr. Mutz, pozval občinstvo da vstane, in se pokloni šestim belim lilijam, ki so stale vsaka v svoji beli vazi na stojnici pod imensko ploščo, katero je v-ako posebej obseval plamenček dušice večnega življenja.

Ko je v največji tišini občinstvo klonilo svoje glave, se prav od zadaj začuje glas častitega g. župnika newyorške fare sv. Cirila, F. Pius Petrića, ki je naglas molil "Očenaš" za tistih 6 ameriško-slovenskih mladeničev, katere so predstavljale tiste bele lilije za tistih 6 nedolžnih mladih življenj, ki so podlegla v teku leta dni v boju za pravico in svobodo narodov.

Ob tem prizoru me je počelo navdajati nekaj silnega, nekaj negotovnega. Misel mi je počela vdarjati ob misel. Videl sem mater, ki je pred kratkim izgubila sina edinega. Njega je predstavljala bela lilija na stolnici. Njene plahe oči so bile vedno obrnjene v uhod. Uganil sem, po čem blodijo selzne oči obupane matere; iskale so nekaj svojega, nekaj, kar ne more kupiti vse bogastvo sveta! Rad bi pristopil in ji dal tolažilno besedo. Pa kaj bom, saj tukaj ni besede, da bi ustavila krvavec tok materinega srca, da bi vtažil očeta, ko mi pravi: "Boljši bi bilo, da me ni tukaj!" Vseeno se mi pa zdi, da se da ta življenjski nesrečni dogodek vsaj deloma omiliti. Veli-

ko mater bo srečnih, da bodo dobile svoje ljubljene sinove zdrave iz tega peklenskega viharja v svoje naročje. Veliko jih pa bo tudi, ki bodo dobile žive mrljice, pohabljen in slepe, kateri bodo po njeni smrti na milost in nemilost prepunčeni mrzlemu občutku javnosti, in to se mi zdi da je hujske od smrti. Pregovor pravi: "Nikdar ni tako hudo, da bi se hujske ne moglo bit!" Zato naj mi bo tukaj dovoljeno izreči moje globoko sozaljje vsem prizadetim; tistim pa, katere so predstavljale bele lilije, pa večni mir in pokoj tam, kjer ni sovraštva in morije — v večnosti.

Tukaj tudi izrekam moje globoko sozaljje Pirnatovi družini, po domače Francelovim iz Jarš, za izgubo ljubljene matere, katere je preminula pred par leti, najbrže v osamljenosti, ker, kakor je razvidno iz poročila, ki ga je prejel sin, Mr. Mike Pirnat, potom rudočnega križa, je bila vsa Pirnatova družina radi patrijotičnega nagiba pognanja po sovražnika iz svojih lastnih domov in zemlje.

Ta primer mi zopet da misliti: Koliko naših dobrih patrijotičnih Slovencev je bilo pogranjih iz svojih svetih domov v svet brez vsakega cilja, brez razlike njih verskega in političnega prepričanja. Veliko naših ljudi je pa tudi ostalo na svojih domovih, in so nekateri celo po volji sovražnika našega naroda zasedli odgovorna mesta. Pa ravno ti niso bili ti isti Judeži, ki so pokladali prste na tiste rodoljube, ki se nazivljajo danes partizani.

Upamo pa, da čas prihaja ki bo razjasnil marsikaj, in gorje onim, ki so izdajali lastnega brata!

— F. Rado Vavpotič

SLOVENSKA ŠOLA S. N. DOMA V CLEVELANDU

Cleveland, O.

V nekaj tednih, natančni datum bo objavljen pozneje, se prične s poukom slovensčine v Slovenski šoli S. N. Doma na St. Clair Ave.

Z letošnjo sezono stopa Slovenska šola SND v 21 leto nepretrganega pouka slovensčine. To naznamilo naj bi sprejeli starši otrok z radostjo, ker se jim zopet nudi prilika prirediti svoje otroke v naši šoli slovenskemu jeziku in to popolnoma brezplačno. Kot vsa prešla leta, se tudi letos ne bo računalo nobene šolnine za otroke. Slovenska šola je za vse slovenskih starih otroke popolnoma prosta. Glavno je da se v velikem številu poslužite te prilike in da vpišete svoje otroke v šolo in potem skrbite, da se bodo redno udeleževali pouka, ki se bo vršil ob sobotah po dnevi.

Čast mi je predstaviti javnosti učiteljico Slovenske šole S. N. Doma za sezono 1944-45 in to je gospa **Antoinette Simičič**, bivša učiteljica v tej šoli, dolgoletna tajnica društva Naprednih Slovencev šte. 137 SNPJ, pevka pri Glasbeni Matici in režiserka pri dramskem društvu Ivan Cankarju. Ona je pred časom precej let z velikim uspehom učila slovensko mladino v Slovenski šoli SND, ki so danes že vsi odrasli, večina od teh že oženjeni in očetje in matere ter vojaki na raznih svetovnih bojiščih. Gospa Simičič ima velike sposobnosti učiti in voditi mladino v pravo smer. Bila je prva režiserka pri dramskem društvu Ivan Cankarju, ko je razdelila vloge narodne igre Legijonarji v roke svojim bivšim učencem in z njimi dosegla krasen uspeh na odru S. N. Doma. Da, v mladini je dočeno in tega se v polni meri zaveda gospa Simičičeva. Zato imamo vsi, ki poznamo njene

vrline, veliko upanja, da bo zopet uspešna, kot je bila pred leti, v svojem učiteljskem poklicu v razredih Slovenske šole S. N. Doma na St. Clair Ave. Vsi ji želimo obilo uspeha!

V Slovensko šolo SND se lahko vpiše otroke do starosti 16 let iz celega Clevelanda in okolice. Ni treba, da živite v okolici našega Doma. Dohodolci ste v Slovenski šoli SND iz vseh naselbin tega okraja. Saj imamo dovolj prostora v Domu za vse učence, ki se hočejo učiti slovensčine. Odvisno je sedaj samo od Vas starši, da gledate na to, da za gotovo svoje otroke vpišete v šolo in da jih redno pošiljate k pouku.

Bolj sedaj kot kdaj popreje je važno, da vpišete in pošljete svoje otroke v Slovensko šolo SND, da se priuče vsaj nekoliko slovensčini, kar jim bo prav gotovo kdaj prav prišlo v življenju. Pregovor pravi: kar se je Janek učil, to zna. V Evropi Slovani mogočno vstajajo in se izkazujejo kot največji junaki sveta. Zato naj nas ne bo sram nikoli, da smo potomci tega odličnega hrabrega rodu in naj bo sedaj nas vseh Slovencev sveta dolžnost, da gledamo na to, da se naši otroci vsaj deloma priuče slovenskega jezika.

Letos se bo podalo na odru S. N. Doma tudi božično za mladino — učenci Slovenske šole S. N. Doma, pod režijo gospe Simičičeve in sicer v nedeljo 24. decembra, ki je že rezervirano. Važno je, da imate vsi ta dan v mislih in da se udeležite predstave, ker s tem daste veselje mladini do nadaljnjega pouka in othenem pomagajte do finančnega uspeha prireditve, od katerega je odvisna Slovenska šola SND. Starši, ako hočete, da bodo znali Vaši otroci slovensko,

KAKO SO V LJUBLJANI SLAVILI HITLERJEV ROJSTNI DAN!

Ljubljanski "Slovenec" z dne 21. aprila je na prvi strani z velikimi črkami objavil sledeči članek:

Slovenost Hitlerjevoga rojstnega dne v operi

Ljubljana je nadvse svečano počastila praznik voditelja nemškega Rajha Adolfa Hitlerja

Snoči je bila v državni Operi slovenska proslava rojstnega dne voditelja nemškega Rajha Adolfa Hitlerja. Za to priliko je SS Gruppenfuhrer Roesser povabil k svečanosti vse odlične in vodilne osebnosti našega javnega življenja in so se njegovemu vabilu odzvali predsednik pokrajinske uprave general Rupuik s soprogo, nemški generalni konzul Dr. Muller, konzul Nezavisne države Hrvatske prof. Salih-Baljić s soprogo, prezvisevi knezoškof dr. Gregorij Rožman, rektor univerze dr. (Milko) Kos, predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti dr. Milan Vidmar, zastopstvo nemške vojske in slovenskega domobranstva, predstavniki nemških oblasti in slovenskih narodov. V ložah so bili častniki nemške oborožene sile in številni ugledni zastopniki ljubljanskega javnega življenja. Oder, na katerem je bil v sredini doprski kip Fuehrerja, je bil ves v cvetju in v nemških zastavah.

Sporod slovenosti se je začel z Beethovno uvodno glasbo "Egmont", ki jo je izvajal operni orkester pod vodstvom namestnika upravnika Državnega gledališča polkovnika Herzoga. Takoj nato se je z odra oglasila "Fuehrerjeva" beseda—to je, da je mlad go-

vornik v uniformi nemškega vojaka s kroglic in donečim glasom prednašal glavne odlomke iz najvažnejših Fuehrerjev govorov in spisov. Za njim je govorni zbor neke vojaške edinice prav lepo in zelo ubrano prednašal pesniško sestavljeno izpoved mladega nemškega rodu našega časa, pesem: "Mladi narod vstaja". V klenih in izdelanih stavkih je bila v tej pesmi izpovedana vsa močna in neomajna vera sodobne nemške mladine v svojega Fuehrerja in v bodočnost Nemčije.

Orkester je nato zaigral Griegov slavnostno koračnico, nakar je stopil na govorniški oder Hauptbereichsleiter dr. Lapper, ki se je v zanosnem govoru spomnil praznika moža, v katerega zre ves združeni nemški narod s tolikšnim ponosom in zaupanjem. Govornik je orisal lik Fuehrerja kot vojaka, državnika in umetnika, podal je njegovo življenjsko pot, ki je bila vsa posvečena dvignu in sreči Nemčije in očrtal naloge in dolžnosti Nemcev in tudi drugih evropskih narodov ob borbi velikega moža, ki stoji danes na čelu nemškega naroda.

Overtura k Wagnerjevi operi "Mojstri pevci" je v odlični izvedbi zaključila glasbeni del prireditve, nakar je krajevni vođa stranke v trdnih besedah podal izjavo trdne vere in zaupanja Nemcev v svojega voditelja.

Vsi navzoči so nato stoje zapeli himne nemškega naroda in je bila s tem nadvse zbrana in resna proslava velikega praznika zaključena.

Opondba: Dr. Milko Kos in dr. Milan Vidmar sta tista dva gosпода, katerih imena je p. Ambrožič na SANSovi seji 12. aprila rabil za dokaz, da so vse vodilne osebe stare Slovenije proti Osvobodilni fronti in partizanom ter z ostalim narodom vred čakajo zavaznikov in osvobodjenja. Komaj dober teden po dotični seji pa najdemo oba ta gosпода s knezoškofofom vred v ljubljanski operi pri proslavi Hitlerjevoga rojstnega dne, kjer so "vsi navzoči" zapeli himno nemškega naroda!" ... SANS.

Velika tačna bitka v bližini Lyonsa

Hitler je proti ameriški tretji armadi vrget v boj večji del svoje oklopne sile in tri dni se že bje silovita bitka s tanki in največja slična bitka, odkar so zavzeniki vpadli v Francijo. Tekom bitke je bilo razbitih 105 nemških tankov. Izgleda, da je Hitler poslal v boj vsak tank, ki ga je imel na razpolago. Na mnogih razbitih Tiger tankih je jasno mogoče videti, da jim je bila številka šele pred kratkim naslikana. Toliko tankov Nemci niso več poslali v eno samo bitka od bitke okoli Caena v Normandiji.

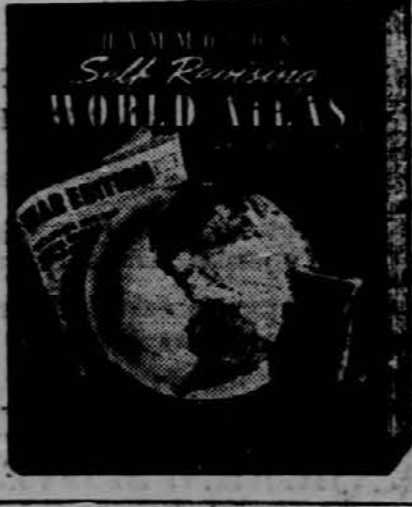
Mladi ameriški tančni vojaki se bore z izkušnimi nemškimi tančnimi vojaki, ki so prišli z

NOVA IZDAJA
Hammondov
SVETOVNI
ATLAS

V njem najdete zemljevide vsakega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti našim najnovejšim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.
Cena 50 centov

Naročite pri: "GLAS NA SLOVENSKEGA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

BISERI JUGOSLOVANSKIH PESMI NA PLOŠČAH

SONART ALBUM M-6

(Na nembashi: Ukor: Duteko me moj Spiti: Domovini I ljubavi: Gor čez Jezero in Ko lanj sem ...)

MOJSTERSKO DELO GLASOVITE IN SLAVNE PRIMADONE METROPOLITAN OPERA COMPANY, — NAŠE

Zinke Milanov

Ker je Zinka Milanov naše gore list, je naša dolžnost, da se z njo hvatimo in ponušamo, da igramo njene plošče pred Amerikanci, ki niso imeli prilike slišati naše ZINKE in naše pesmi, kakor jih pole največja umetnica današnjega časa.

TRI PLOŠČE po 10 INČEV V KRASNEM ALBUMU S SLIKO NAŠE ZINKE NA PLATNICAH — \$3.65

Vprašajte trgovca v vašem mestu, ali pa pišite na:

SONART RECORD CORPORATION
251 West 42nd Street — New York 18, N. Y.

Ravno tako naročite ploščo M-1945, PREDRAG MILANOV recitira: "Slobodi" od Desanke Maksimović in "Mi dolžimo" od Rev. Drenovca.

NOVE PESMI NA PLOŠČAH

V veliko čast si stojem, da moram prvi naznaniti tisočim svojim rojakom po Združenih državah in Kanadi, da je pri meni mogoče dobiti SONART ALBUM ST. M-6, kakor tudi DRUGE SONART PLOŠČE. — PIŠITE NA JOHN MARSICH, INC., 463 West 42nd Street, New York 18, New York

SLOVENSKA LIRA "AMERIŠKA"

V PESMARICI
so vključene sledede slovenske pesmi:

- Podoknica — moški zbor s bariton samosplovo
- Posrjav — moški zbor
- Lahko noč — moški zbor
- Otovski zvon — mešani zbor
- Pomladnska — mešani zbor, s bariton samosplovo
- Lira 1. — za solo speva, moški in mešani zbor
- Lira II. — za mešani zbor
- Altantski odmevi — za moški in ženski zbor, s bariton samosplovo
- Kantata iz psalma 128 — moški zbor
- Soči — za samospelce, mešani zbor in spremljevanjem glasovira
- Psalm 29 — za samospelce, mešani zbor in spremljevanje glasovira ali orgel

CENA SAMO
50 centov
KOMAD

To so koncertne pesmi za moške in mešane zbere, katere je uglašil in v samozaložbi izdal MA-TEJ L. HOLMAR, organist in pevovodja pri sv. Vidu, Cleveland, Ohio, 1923.

Naročite to zbirko pri:
KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

POUČNE KNJIGE
Angleško Slovensko Berilo
(F. J. Kern) — Vesana knjiga
Cena \$2.—

Brezposelnost
Spisal Fran Erjavac
Cena 50c

Mlekarstvo
Spisal Anton Pevc. 5 slikami. 168 strani. — Knjiga za mlekarje in farmerje v enolomnem. Cena 50c

Knjigarna
Slovenic Publishing Co.
216 W. 18th St., New York 11

SPISANA V ANGLEŠČINI

VRTNARSTVO ... SADRJEJSTVO ...

POLJEDELSTVO

The Garden ENCYCLOPEDIA

Cena knjige:
\$3.50

Združeni narodi potrebujejo ves odvišni živje, ki ga je mogoče pri delati v Ameriki ... Vsaka lahko nekoliko pomaga, ako mu je mogoče letos obdelati VICTORY VRT

Pr pripravite se za to delo že sedaj!

Tukaj je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM—KAR ŽELITE PRIDELATI! 10,000 člankov vam podrobo poljsni vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gnojenju in okrobiti vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlice!—Abecedno kazalo vam pove take, kar želite. Prirejeno za vsakega posebej v Združenih državah, za vsakega zemlje in vsake sezona.

To knjigo je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtnarstvu, ki ga cenijo vrtnaraki tisočkrat.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG
Iz francoščine prestavil J. L.

(126)

"Umiri se, otrok moj, stvar se tiče tvoje prihodnosti in sreče. Potrebno je, da izveš to skrivnost, da svoje srcece zopet razveseliš! Kajti sreča je zate tako velika kakor zame! — Poslušaj me! Ti veš da je imel Jacques Mellier hčerko?"

"Da, Lucilo."

"Na ta Lucila je bila veselje in ponos svojega očeta. . . . In pripovedoval ji je nadalje: počasno, jasno, razložno. Mlada deklica ga je trepetaje poslušala; bila je polna sočutja, usmiljenja in bojznosti, potem polna nadeje, polna iznenjaja, polna ganotja, ter vsa srečna in sanjava nad toliko iznenjajo!"

Pripovedoval ji je o Luciji, o vrlim Jeanu Renaudu, o činu Mellerovem ter o plemeniti žrtvi hvaležnega volčjega ubijaleca; pripovedoval ji je o otroku Lucilinem, o malem Leonu; kako jo je ž njim že pred leti zaročil, in kako je zdaj zopet prišel, in, da je to mož, katerega ona ljubi in kateremu bo tudi žena. In dočim je mlada deklica srčno jokala, ji je pripovedoval, da je njen nedolžni plemeniti oče bil iz ječe, puščen, da sedaj tukaj biva, da je — Mardoche! . . .

Ko Rouvenat pride tako daleč s svojo pripovedjo, odpro se sobina vrata, in tu je stal — Mardoche.

Blanche vsa srečna zakriči ter se vrže v naročje svojega očeta! . . .

Rouvenat ju radosten zapusti, stopi nizdolu po stopnicah ter smebljaje se, reče sam pri sebi: "Dva sta zdaj srečna. Zdaj pride vrsta na druge!"

Stopivši na dvorišče, najde tam Melliera, vrnivšega se s polja. Mellier je bil šel mimo starega vodnjaka, ki so vanj nasuli že pet vozov kamenja.

"Tedaj si se odločil, da zasuješ ovčarski vodnjak?" povpraša Mellier Rouvenata.

"Si li to opaziš?"

"Da."

"Odkod jemlješ material za to?"

"Iz Civrya. Zidovje je hišice Jean Renaudove."

Stari Mellier je bil iznenaden.

"Tedaj daš obnavljati hišico?"

"V treh tednih bode baš tako prijazno stala, kakor nekdanj."

"Kaj pomenja to, Pierre?" povpraša Mellier ganjen.

"Mari misli Blanche zapustiti pristavo?"

"Tega ne misli?"

"Zakaj torej zopet zidaš hišico?"

"Blanche tako želi."

"Čemu li?"

Nadeje se, da se Jean Renaud vrne."

"Ubohica!" zamrmlja Mellier zmajaje z glavo. Tudi jaz sem nekdanj imel to nado; a davno že sem jo opustil, kakor tudi nimam več upanja, da bi zopet kdaj videl ubogo svojo Lucijo. Ah, ostri Bog me pusti izprazniti kelih do dna. Zaslužim to, a trdo je, Pierre, trdo! Zakaj morajo nedolžniki trpeti za krivce? . . . Baš, ko sem šel preko polja, je letela vrana nad mojo glavo ter žalostno zakrokala. Ali ni to lahko znamenje? . . .

"Vraža!"

"Ne, ne, Pierre, jaz čutim, da umrem in to, ne da bi prej videl hčerko svojo, ne da bi položil tresočje svoje roke na glavo njenega sina! Kako lep je svet in kako tožno je v moji duši! Kako bogata so moja polja! Vse raste, cvete, zori, uspeva. Blagoslov božji in pridne tvoje roke so naredile moje posestvo najlepše in najbujnejše v deželi. Ah, in jaz, jaz stojim kraj groba! V kake roke, Pierre, pride za nami vsemi, ta lepota, tvoje delo in moje imetje?"

"Mislim, da pride v prave!"

"Ti upaš še zmerom?"

"Bolj še kakor kdaj! . . ."

"Kaj mi praviš! Tvoje oči žarijo! Pierre, ti kaj veš?"

"In kako še!"

Obraz Mellierov se razvedri.

"Kaj veš, Pierre, kaj veš? Govori, govori!"

"Jutri, Jacques, še predno napoči dan, bodem že na potu v Pariz."

"Moja hči je v Parizu!" klikne Mellier.

"Ona? Ne! A Leon Mellier, njen sin. No, kaj praviš, stari Jacques? Ali nisem imel prav? Sreča se ti zopet smeje!"

"In Lucija!"

"Za zdaj sem našel samo njega. Zadovolji se s tem ter zahvali Boga!"

"Imaš prav! Tu potiplji, kako mi bije srce! O, kako vendar človeku dobro de veselje, nada! Meni se zdi, kakor da sem preroden! . . ."

Rouvenat se je radoval Mellierovega veselja. Ni mu pa hotel vsega naenkrat povedati, in tako mu je zamolčal o Jeanu Renaudu in to, da Blanche vse ve . . . vse!"

Zvečer zmenijo se Rouvenat, Blanche in Mardoche, da poslednji še zamolči pravo svoje ime ter še dalje igra vlogo beračeva.

In v tem času, ko bode Rouvenat na potovanju, bo Jean Renaud spal v ovčarski hiši, da mu bode hčerka bližje.

Drugo jutro ob treh poljubih Rouvenat Blanche, a Jacquesu Mellieru stisne roko; potem stopi v voz, ki ga je imel odpeljati v Saint Iren. Tam najame drug voz, ki ga popelje v Vesoul.

(Nadaljevanje sledi)

IZ ZGODOVINE SLOVENSKEGA NARODA

(Nadaljevanje z 2. str.)

služabnikov, članom Tahijeve družine pa niso storili nič zalega. Kmetje so se vedno upali, da bodo s kraljevo pomočjo dobili pravico in so poslali na Dunaj posebno deputacijo. Tahija je znal preplašiti hrvaški sabor in začetek leta 1573 je bil sprejet v saboru Tahijev predlog, da se morajo uporniki kot izdajalci domovine s silo kaznovati.

Nespravljivo stališče hrvaške gospode je dalo prav radikalnemu krilu kmečkega gibanja, ki je zahtevalo načelen boj zoper ves tedanji družabni red. Začela se je prva "se-ljačka buna" — kmečka vojska, ki ni šla zoper Tahija, ampak zoper gospodo sploh v boj za "stara pravdo". Da se je že dolgo pripravljala, kaže njena dobro organizacija. Najprej so si kmetje v Stubici izvolili svojo vlado, v kateri so bili Matija Gubec, Ivan Pasa-nee in Ivan Mogačić. Za vojaškega poveljnika pa je bil izbran Hija Gregorič, doma blizu Metlike. Ta je bil turški ujetnik in bil celo v Carigradu in se je razumel na vojskovanju. Uporniki so svoji zvezi dali ime "Moška punta ali Puntarija". Imeli so tudi svoj program, ki je bil bolj daleko-sežen kot pri prejšnjih uporih.

Ni jim šlo samo za gospodarske zahteve, ampak so hoteli uvesti namesto fevdalnega tudi bolj pravičen socialni in politični red. V Zagrebu naj bi se ustanovila posebna cesarska vlada za hrvaške in slovenske dežele, ki bi sama pobirala vse davke in skrbelo za varstvo meje pred Turki. Izločiti so torej hoteli posredovalno vlogo plemstva.

Kmečki vojskovodja Gregorič je napravitel dober napad na načrt. Računal je tudi z zavzniki, slovenskimi kmeti in pa Uskoki iz okolice Žumberka. Glavni del vojske naj bi ostal doma, drugi del naj bi širil upor po Hrvaškem južno od Save, tretji pa naj bi šel na Slovensko in po svojih odposlanceh pridobil tudi Uskoke.

V okolici Cesargrada se je upor začel in 29. januarja so kmetje zavzeli grad in se polastili precejšnjih zalog orožja. Gregorič je nato korakal s svojimi čez Sotlo in pridiral mimo Dobove do Brežice, prisilil k predaji Krško in Rajhenburg. Žal so kmetje 5. februarja na Krškem polju doživeli prvi poraz. Uskoki se jim namreč niso pridružili in uskoški poveljnik Jožef Thurn je s 500 Uskoki razbil del kmečke vojske na Krškem polju. Drugi dan pa je podban Gašpar Alapič potkolkel kmete pri Kereštinu. S tem je bil odpo- kmetov na desnem bregu Save zlomljen.

Medtem je Gregorič prodril v Sevnico, kjer je zvedel za

poraz na Krškem polju. Zamolčal je svojim ljudem nesrečo, spremenil tudi prvotni načrt in krenil, namesto proti Celju, čez Laseo in Jurkloster proti Planini. Kmetje v teh krajih je najprej preplašila novica, da prihajajo Turki, zatem pa jim je vzel pogum poraz pri Krškem polju, za katerega so šele izvedeli. Zato je Gregorič pohitel nazaj na Hrvaško. —

Dne 8. februarja je prišel že do Sv. Petra pod Kumšperk, kjer ga je napadla plem- ska vojska pod vodstvom celjskega okrajnega poveljnika Jurja Schrattenbacha, in ga premagala. Gregorič je sicer ušel, a je bil kasneje ujet na Hrvaškem.

Glavni del kmečke vojske v Zagorju pa je napadel 9. febru- arja podban Alapič s plemiško vojsko, ojačeno z redno ban- sko vojsko. Imel je 5000 mož in tudi konjenico. Kmečka vojska, zbrana na Stubškem polju, je štela sicer 8000 do 10 tisoč mož, toda bila je slabo oboježena. Kmetje so se dobro držali, vendar konjenice niso bili kos. Vsi, ki niso mogli zbežati, so bili pobiti ali pa ujeti. Ujetnike so sveda brez usmiljenja pobesili kar na naj- bližje drevje ali hiše. Po so- dobnih virih je na bojišču ob- ležalo 4 do 6 tisoč ljudi. Tudi Mogačić je padel, Gubec in Psa- nee pa sta bila ujeta in odgna- na v Zagreb.

Žalostna je bila usoda vodi- teljev tega velikega upora. — Gregorič je bil eno leto zaprt na Dunaju, kjer so ga mučili in končno usmrtili. Za Matijo Gubca, ki se je po trditvi ple- mičev, proglasil za kmečkega kralja, je ban Drašković pred- lagal kazen kronanja z razbe- ležalo železno krono. Po izro- čilu naj bi se bilo to kronanje izvršilo na Markovem trgu — sedaj trg St. Radiča — v Za- grebu. Rajni zgodovinar Šišić pa je ugotovil, da je bilo dru- gače. Gubca so pripeljali v Za- greb na postno nedeljo 15. fe- bruarja. Dali so mu na glavo razžarjeno iz žice spleteno ko- šaro in ga vodili po mestu do pasu golega. Spremljali so ga rablji na morišče — blizu se- danje Streljane — kjer so ga razčvetili.

Za tem uporom je v nasled- njih stoletjih bilo še nekaj manjših uporov, vendar pa je razvoj časa sam rahljal vezi. S katerimi so bili kmetje pri- vezani ob graščine. Poseben vpliv je imela francoska revo- lucija in v naših deželah leta 1848. Zadnje ostanke fevdalnega gospodarstva pa je pomekla agrarna reforma po letu 1918. Tako so z nastankom narodne jugoslovanske države izginili tudi zadnji sledovi vzrokov, ki so nekoč pritali solvenskega in hrvaškega kmeta tako daleč, da je z orožjem v roki hotel izvojevati "stara pravdo".

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$3.00
STANE SEDAJ \$3.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani.
Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno in navadi.
Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

"CASANOVA BROWN" V RADIO CITY

Prizor iz zanimive ljubezenske drame, silne in zapeljive šalo-igre "Casanova Brown", v kateri nastopajo Gary Cooper, Teresa Wright in Frank Morgan, Anita Louise in briljanten zbor. Ta prikupljiv film je sledil filmu "Dragon Seed" v Radio City Music Hall. Na odru bo kot vedno krasna predstava.

UNIČEVANJE SADNIH ŠKODLJIVCEV

Škodljivci na sadnem drev-ju se redno vsak mesec pojav- ljujejo, zato mora biti skrben sad- jar vedno pripravljen, da jih zatira. Pomladi po cvetju se pojavljajo zlasti razne gliviča- ste boleznui. Nevarni so te vr- ste zajedavci na listih, ker za- htevajo največ truda in napra- vljajo več stroškov, kakor za- hiranje drugih zajedavcev. Med najnevarnejše glivičaste zaje- davec prištevamo škrlup ali fužikladij, ki je škodljivce ja- bljan in hrusk, naseli se pa tu- di na črešnjah in višnjah. O- škoduje liste in plod, na hrus- kah pa tudi mladice. Na gor- nji strani listov se pojavijo čr- nikaste lise, ki se zajedajo v tkanino. Lise so vedno večje da listje odmruje in še poleti odpade. Tako postanejo sadna drevesa že meseca julija gola.

Kakor liste in mlade pogan- ke napada škrlup tudi plodo- ve. Kakor na listih, nastanejo tudi na plodovih rjave lise, ki es pozneje spremene v kraste in koža razpoka.

Drugi zelo škodljivi zaje- davec je plesen na jablanih in hruskah. Plesen se navadno pojavi takoj, ko drevje ozele- ni. Na listih in mladih pogan- kih se pojavi neka bela pre- vlaka, ki izgleda, kakor bi bi- li z moko posuti. Rast preneha in višički zakrknjejo. Tudi cve- tje ta škodljivce napada in u- ničuje.

NOVA ZANIMIVA DRAMA
"DOUBLE IDENTITY"
v kateri nastopajo
FRED MacMURRAY BARBARA STANWICK
EDWARD G. ROBINSON
Povest nesvete ljubezni!
Poleg tega velik osebni nastop
SESTRIC ADREWS, The Top Trio of the Nation
Posedel se: **MITCHELL AYRES**
in njegova CBS godba
PARAMOUNT
BROADWAY in 43rd STREET
New York

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitoga pisatelja
Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovancov za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljite naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavrtku gotovino oz. znamke (Združenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

naredi šele takrat, ko ga hoče rabiti. Za škropljenje se rabi- jo bakreno apnena brozga ali žvepleno apnena brozga in sol- bar (1%). Kdor pa rabi no- sprazen, ne potrebuje modre gailec niti arzena.

Tudi listnim ušcam se ne sme pustiti, da bi se razmno- žile v milijone. Zato jih je tre- ba takoj pokončati, kakor hit- ro jih zapaziš. Gosenice, ki jih zatiranje pri skupnem zim- skem zatiranju ni zadelo, je treba zljaj poizkusiti in uniči- ti. Maja letajo tudi lubadarji. Da jih uničimo je potrebno na- mazati deblo in debla veje z 20—30% arborinom.

Večkrat se v maju pokaže tudi monolia, zlasti na vejah črešenj in višenj, napada pa tudi nezrele plodove vseh sad- nih plemen. Kadar se pojavi bolezen na vejah, jo najlažje pokončamo, ako veje požaga- mo in sožgemo. Če se monolia pojavi na plodovih, kmalu po- temne in se pošuš. Tako obo- lele plodove je treba obirati; če pa padejo že na tla skrbno pobirati in sežgati. Monolia se uspešno odvrča na isti način kakor škrlup.

V maju je priporočljivo o- besiti pasti, da se polove ose in sršeni. V tem času so tudi vrabei škodljivi in jih je treba preganjati.

ZNIZANA CENA

za koračnico
SOLDIERS ON PARADE
Ker zeli, da se čim bolj razširi za
PIANO HARMONIKO
prirejena
koračnica
"MLADI VOJAKI"
Je Mr. Jerry W. Koprivšek uredil
z založnikom, da rojaki lahko dobe
skladbo po znižani ceni, to je
Sedaj 35c
Dva komada za 70 centov.
Naročite lahko tudi pri:
Slovenic Publishing Co.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

Note

za
KLAVIR
ali
PIANO HARMONIKO

35 centov komad — 3 za \$1.—

- * Breeses of Spring
Time of Blossom (Cvratni čas)
- * Po Jezeru
Kolo
- * Spavaj Milka Moja
Orphan Wails
- * Dekle na vrtu
Oj, Marička, peglaj
- * Barčica
Mladi kapeta
- * Gremo na Štajersko
Štajerji
- * Happy Polka
Če na tujem
- * Slovenian Dance
Vanda Polka
- * Židana marena
Veseli bratci
- * Ohio Valley
Sylvia Polka
- * Zvedel sem nekaj
Ko ptičica ta mala
- * Zvedel sem nekaj
Ko ptičica ta mala
- * Helena Polka
Slovenska Polka
- * Pojdi z menoj
Dol s planine
- * Barbara Polka

27 ZVEZEK 10 SLOVENSkih PESMI za piano-harmoniko za \$1.
Po 25c komad
Moje dekle je še mlada
Barbara polka
Naročite pri:
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 W. 18th Street
New York 11, N. Y.